

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsque Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

Propria vocatio perfectionis certissima via à religioso censenda. Cap. xix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

Tu itaque religiose, qui vis proficere, & ad perfectionem ascendere, prima illa tuae conuersionis desideria non deseras, simplicitatem illam & humilitatem nouitij, quantum ualueris, non deponas, sed magis quotidie nouis incrementis adaugeas. Vide quanta tunc ueritate, mundum, & eius honores, & factus contempstisti, & nunc ita contemne: quanta constantia tunc parentes, & fratres, & propinquos, & eorum prospera, & aduersa reliquisti, & nunc ita relinquere: quanta fortitudine, delicias, & voluptates, & corporis curam immoderatam abiicisti, & ita nunc abiice. Reuoca in memoriam, quam te purasti habitu religionis indignum, & modò talè te reputa: quam simpliciter facta aliorum iudicasti, & in meliorem partem interpretatus es, & nunc ita iudica, & interpreta: quam patenter adhortationes, correptiones, & iniurias sustinisti, & nunc ita sustine. Seridò considera, quam fuisti ipso religiosæ conuersionis initio in aperienda tua conscientia clarus, in corrigendis defectibus feruidus, in oratione assiduus, in obedientia promptus, in uerbis circumspectus, in cogitationibus cautus, in reprimendis inanibus desiderijs uigilans, & in gestu, & inuolucrio modestus, & eundem te exhibere cura. Tandem considera, quanta tunc deuotione agros curabas, senibus inseruibas, & omnia uilia domus obsequia præstabas, & nunc maior effectus, si per occupationes maioris momenti licuerit, ista humilitatis ministeria non omittas. **Quantò magnus es, humilia te in omnibus, & coram Deo inuenies gratiam.** Illius etiam sententia recordare: **Qui maior est in uobis, fiat sicut minor: & qui præcessor, sicut ministrator.** Hæc enim est uera religiosæ uitæ magnitudo, & clara nobilitas, non priuilegijs, & exemptionibus crescentes, sed maiori quotidie mortificatione, simplicitate, & humilitate fulgere. Ad hanc in primo feruore perseverantiam Abbas Pinuphius tyronem quemdam apud Ioannem Cassianum his uerbis affatus est. **Uersutus serpens calcanea nostra semper obseruat: id est, insidiatur exitui nostro, & usque in finem uitæ nostræ nos supplantare conatur.** Et idcirco bene cœpisse nil proderit, nec pleno feruore renunciantiam arripuisse principia, si hæc congrua etiam finis similiter non commendauerit, atque concluderit: **Christique humilitas, atque paupertas, quam nunc coram ipso professus es, usque ad extremum uitæ, quemadmodum arrepta est, a te non fuerit custodita.** Quanta uerò sit eorum calamitas, qui a primo feruore tepesacti, in priorem ignauiam, & socordiam dilabuntur, superius idem Abbas exposuerat, dicens: **Satis enim miserum est, cum debeas a rudimentis ac primordijs tuis prouehi, & ad perfectionem tendere, etiam ab ipsis incipias ad inferiora decidere.** Non enim qui cœperit hæc, sed qui perseverauerit in his usque in finem, hic saluus erit. **Nihil profectò, aut satis parum proderit, magna in ipso conuersionis exordio desideria concepisse, sublimia perfectionis opera aggredi statuisse, & aliquantulum huius spiritualis itineris uelociter ambulasse, si à primo illo tyronum statu progressi, desideria illa rerum magnarum abiicimus, propositum proficiendi, & nos humiliandi deponimus, & in initio semitæ lassifati que sedemus.** Quia istud quodammodo est manum ad aratrum mittere, & respicere retrò. **Retro agit enim, qui per seignitiem sæculari uitæ, quam deseruit, iterum appropinquat, & à primæua illa uitæ simplicitate, & puritate discedit.**
Quotidianus ergo profectus, ab hac memoria,

A & exercitatione primorum desideriorum maximè, dependet, quæ nos ad Dei uoluntatem explendam efficacissimè excitat. **Qui eam morum disciplinam & uirtutis actiones à semetipsis exigunt, quas in initio suæ conuersionis exigebant, & iuxta præscriptum illorum primorum desideriorum corpus domant, nisi obstat corporalis infirmitas, sensus cohibet, passionibus imperant, & religiosæ uitæ statuta custodiunt, proculdubio sunt feruentes spiritus, quos in hac uitæ ratione perseverantes, Dominus nequam perfectionis uacuos manere permittit.** Feruens enim spiritus est, ut inquit Basilius, qui cum ardenti studio, & inexplebili cupiditate, & assidua diligentia uoluntatem Dei facit, in charitate Christi Iesu Domini nostri: conuenienter illi quod scriptum est, **In mandatis eius cupit nimis.** **Ista uiri feruentis descriptio optimè in illos quadrat, qui à primis illis desiderijs, & à prima illa morum disciplina numquam desiciunt.** Si autem feruidi sunt, non carebunt profectu, quem tanto feruore quaerunt, & tam ardentibus desiderijs obtinere nituntur. Dominus enim à nobis, ut nos bonis suis cumulet, nihil aliud requirit, quam ut feruenter gratia cooperemur, & uitæ puritatè non segniter, sed diligenter promouere nitamur. Nam hoc promissit per Isaiam, dicens: **Et erunt campestria in caulas gregum, & uallis Achor in cubile armentorum populo meo, qui requisierunt me.** Mirabilis sanè promissio, campestria deserta, quæ uires anime significare possunt, prius sanctis cogitationibus, & bonis desiderijs uacue, gregibus, hoc est, sanctis meritis, replebuntur, & uallis Achor, id est, turbatio, & cor humanum designat, requie & tranquillitate complebitur, aded ut in illo affectiones nostræ cubent, & pacatæ requiescant. **Qui autem ista mirabilia uidebunt, certè illi, inquit, qui requisierunt me.** **Ista diliges Domini, & omnis uirtutis inquisitio, requiem, & meritorum abudantiam consequitur, quæ iustis & perfectis promissa est.** Ne igitur isto bono frustremur, obliuiscamur omnia præterita, & quotidie nos inchoare credamus. **Desideria illa priora non arefiant, sed magis quotidie floreat, & nos ad similes fructus, id est, ad uitam humilem, & puram, & omnium terrenorum contemptricem impellant.** Illa mentem sui puritatis oblitam pulsent, cor tepiditate soporatum excitent, affectus uirtutis amore succendat, qui amore excitati, quod amant, & querunt, aliquando tandem obtinebunt. **Id enim certissimè sperabat Dauid cum dicebat. Vespere, & mane, & meridie narrabo, & annuntiabo, & exaudiet uocem meam.** **Nam qui non solù mane, id est, in uitæ spiritualis exordio, sed etiam meridie, & uespere, nimirum in toto uitæ progressu eadem desiderant, & desideriorum uocibus miserias, & indigentias suas Domino annuntiant, hi demum exaudiuntur, & audientes, fiat uobis sicut uultis, quod enixè postulauerunt, accipiunt.**

Basil. reg. breui. interrog. 259.

Psal. 111.

Isai. 65.

Psal. 54.

Ecc. 3.

Luce. 22.

Cassian. li. 4. de inst. c. 37.

Ibid. c. 36.

Matt. 10.

Propria uocatio perfectionis certissima uia à religioso censenda.

CAPVT XIX.

TA uitæ spiritualis documenta tradenda sunt, ut simul eiusdem uitæ impedimenta, & dæmonis fallacia pandantur, ne dum progredi putamus, in uia initium regrediamur, & nihil egisse iudicemur. Et ideo tali modo has uirtu-

tis assequendæ præceptiones conteximus, vt earum A
 quæque non parum ad virtutem conferat, & simul
 aliquem aduersarij dolum aperiat. Quod vel ex ista
 præceptione, quam nunc dictamus, manifestè con-
 stabit. Desideria enim magna crescendi, & virtutes
 aggregandi, possunt; si non discretione moderentur,
 magnam ipsius virtutis, quam cupimus, iacturam
 facere, & nos in non minima inconuenientia
 iniicere. Quare Paulus ait: Omnia probate: quod
 bonum est, tenete; quasi desideria nostra, quæ etiam
 sub specie virtutis insurgunt; prius probanda, &
 examinanda sint, quàm in opus producenda. Et Ioannes
 ad idem exhortans: Nolite omni spiritui credere,
 sed probate spiritus si ex Deo sint; quoniã multi
 pseudopropheta exierunt in mundum. Et sicut
 falsi propheta visibilibus, ita demones, aut propriæ
 definitiones nostræ, inuisibilibus possunt nos decipere,
 & sub specie boni ad aliquid noxium incitare.
 Solent ergo viri spirituales, dum virtutem, ac
 mentis puritatem prouehere cupiunt, & omnibus
 modis se iuuare contendunt, non tantum propria,
 sed aliena quoque instrumenta complecti, vt optatam
 virginem exquirant. Imò interdum propria suæ
 artis instrumenta fastidiunt, & veluti onera impedi-
 entia reiciunt, & alienis, & sibi minus congruis,
 vt edis iatendunt. In rebus tanti momenti clarè lo-
 quendum est, vt omnes ista legentes laqueos videant,
 & demones artes intelligant. Solent, inquam
 spirituales viri, puritatis amore capti, ad eam con-
 sequendam, subsidia à suo statu & vocatione præ-
 scripta respicere, & auxilia vocationis aliena con-
 quirere, vt ad finem destinatum perueniant. Verbi
 gratia. Carthusianus, aut alius vitam solitariam pro-
 fessus, solitudinem horret, vitam suam otiosam iudicat,
 minus aptam ad proficiendum existimat, hominum
 verò peccatorum confessiones excipere, ad
 populum conciones habere, & alia ministeria ani-
 marum, suspirat. Non potest iam illa reicere, & ista
 complecti, vocatione, ad quam vocatus est, contra-
 dicente, quid autè facit? illa nõ sine nausea, & tristi-
 tia suscipit, ista eo modo, quo sibi permittitur, dili-
 genter exequitur, & sub prætextu lucrandi animas,
 vitæ suæ tranquillitatè deserit, orationem iugem, &
 lectiõnem assiduam postponit, immoderata verò
 colloquia, & curas sæcularium admittit. Si autem
 ab illo quaeras, cur ita faciat, respondebit, quia ista
 aliena instrumenta aptiora mihi, & efficaciora iudi-
 co, vt optatam perfectionem accipiam. E contra ve-
 rò Prædicatorum ordinem, aut nostram Societatem
 professus, desiderio perfectionis accensus peccata
 aliorum in confessione audire metuit, literarum stu-
 dia fastidit, concionandi laborem horret, pia, & ne-
 cessaria cum sæcularibus colloquia auersatur, soli-
 tudinem verò amat, totam diem oratione & preci-
 bus consumere curat, immoderatas vigilias, ieiunia,
 & alias corporis asperitates suscipit, & breuiter, que
 solitariorum sunt, & amplecti, & implere concupiscit.
 At non valet, vel occupationes suæ vocationis
 abicere, vel alienum viuendi modum, in suam reli-
 gionè inuehere. Sed quid facit? Illas occupationes,
 si possibile sit, fugit, sin minus illis cursum, festinan-
 ter, & non sine tristitia satisfacit: istas verò, quantum
 sibi permissum fuerit, opere complet, & sub proprio
 habitu alienam vitam arripit, & Carthusianus,
 aut eremita esse gessit. Id scilicet, vt non propriis
 subsidiis, quæ minus efficacia putat, sed alienis, ad
 perfectionem ascendat.

Hanc aduersarij subdolum noxiamque tendicu-
 lam debent omnes religiosi magna contentione
 fugere, magna circumspessione cauere. A qua, vt se

extricent, suam regulam ac suæ vocationis occupa-
 tiones proprias, certissimam ac tutissimam viam as-
 sequendæ perfectionis sciunt. Quin & sibi persua-
 deant aliena studia, licet per se sancta, & professori-
 bus eorum proficua, sibi vtilia non esse, sed magis
 adeptioni perfectionis officere. Sicut enim stultus
 esset faber ferrarius, qui vellet stylo, aut calamo, fer-
 ram domare, & ex eo operis quidpiam efficere: aut
 amanuensis, qui niteretur incude, & malleo char-
 tam scribere, & pulchros characteres delineare: ita
 insipiens est solitarius, qui animarum ministeriis
 intendit virtute crescere, aut Prædicator, qui sola
 eremi tranquillitate cupit in puritate proficere. Hæc
 enim instrumenta sunt, quæ manu proprii artificis,
 & ad sibi congruum opus assumpta plurimum va-
 lent, ab alieno verò artifice accepta & ad opus mi-
 nus conueniens applicata, nullum vsum, & non mo-
 dicum nocumentum inducunt. Docet hoc clarissimum
 Pauli Apostoli exemplum, qui ad opus euangelizandi
 vocatus, alia opera licet admodum prædicationi
 cognata respuebat, & non per se ipsum, sed per
 alios ministros executioni mandabat. Gratias ago
 Deo meo, inquit, quod neminem vestrum baptizau-
 i, nisi Crispum & Caium: ne quis dicat, quod in
 nomine meo baptizati estis. Baptizauimus autem &
 Stephanæ domum: ceterum nescio si quem alium
 baptizauerim. Et quare, o sancte Apostole fidelium
 pater, & gratiæ disseminator, baptizare refugis?
 Non enim misit me Christus, inquit, baptizare, sed
 euangelizare. Ministerium suum prudenter exequitur,
 alia verò ministeria, licet sancta, licet Deo placita
 propriis ministris relinquit, ne suum munus quoquo
 modo impediât. Petrus etiam vt notauit Ambrosius,
 ad prædicandum vocatus, noluit Cornelium & socios
 aqua per se ipsam intingere, sed iussit eos baptizari
 in nomine Domini Iesu Christi: vt non inferiorum
 ministrorum, sed suum proprium ministerium im-
 pletet. Apostoli quoque ceteri vocationem habentes
 prædicandi aiunt: Non est æquum nos derelinquere
 verbum Dei, & ministrare mensis. Et Apostolorum
 Dominus, qui animas curare venerat, negotiorum
 temporalium occupationes refugit, & se ad diuisionem
 hæreditatis vocantem hac oratione compescit: Homo,
 quis me constituit iudicem super vos? Ita omnia
 ad hoc tendunt: vt intelligamus, debere quemquam
 secundum propriam vocationem viuere, & curare
 studiosis actionibus sibi assignatis, non alienis
 in puritate proficere. Sicut enim manus sua figu-
 ra, & actione perficitur, & pes figura pedis, &
 ambulan- di suam perfectionem habet, neque vnquam
 aut figuram, & locum manus appetit, nec actionem
 manus, aut membri alterius usurpat: ita religiosa
 vitæ, quæ sunt veluti pulcherrima Ecclesiæ membra,
 non se ipsas confundant, nec vna functiones
 alterius præsumat, sed sit sua vocatione, & operatione
 contenta. Et sicut in vno corpore, vt ait Paulus,
 multa membra habemus, omnia autem membra non
 eundem actum habent: ita Ecclesia per membra sua,
 id est, per diuersos itatus suos, non eundem actum,
 sed distinctas actiones exercet. Quis- que videat,
 ad quem statum pertineat, & illius actiones
 subeat, sciens quia earum præsidio poterit esse
 perfectus.

Cælum sanè terminus est, ad quem & cupimus,
 & nitimur peruenire. Dominus autem, qui multas
 variasque cæli vias esse constituit, votis nostris,
 & conatibus annuens, congruam viam vnicique no-
 strum assignauit, per quam ambulantes possemus
 in cælum ascendere. Vnusquisque viam sibi à Do-

1. Thes. 5.

1. Ioan. 4.

B

C

D

E

1. Cor. 1.

Ambrosius 1.
ad Cor. 1.
Act. 10.

Act. 6.

Luc. 12.

Rom. 12.

mino monstratam teneat, per eam iter arripiat, & alias alienis statibus aut professionibus assignatas ambulare non curet. Via autem cuiusque, regula sua est, quam diligenter custodiens, & magnum mentis profectum acquirit, & sibi ingressum cæli parabit. Nec sine efficaci testimonio dicimus regulam cuiusque, religiosæ vitæ viam esse cæli per quam religionis professores in cælum ascendunt, quod non humana coniectura, sed cælestis visio Gregorij auctoritate narrata confirmat. Sanctissimo namque Patriarcha religionum Benedicto vita functo, duobus fratribus longè à se invicem positus hæc revelatio facta est. Viderunt pulcherrimam viam à cella sancti viri in cælum vsque tendentem, aureis palliis ornata, & innumeris lampadibus coruscantem. Interrogati autem à miræ dignitatis & splendoris viro, quæ esset illa via, & suam ignorantiam ingenuè professi, audierunt. Hæc est via, qua dilectus Domini cælum Benedictus ascendit.] Interpretetur filius viam patris sui, & sui genitoris iter nobis edisserat. Quæ est enim via, inquit Bernardus, ab eius cella progrediens, nisi ordo, quem idem vir beatus instituit, & forma vitæ, quæ ab eo sumpsit exordium? Quæ nimirum via Domini dilectus ascendit, quia non potuit vir sanctus aliter docere, quam vixit. Et hæc quidem eorum vel maxima fiducia est, qui ipsius vtrumque student in hære vestigiis, ipsum præceptorem, præmiûmque sequuntur. Neque enim venire aliquatenus in dubium potest, quin omnino facer sit modus conuersionis, & diuina magis inspiratione, atque consilio, quam humana prudentia, vel adiuuentione formatus: quo nimirum tantam in vita gratiam sanctitatis, tantam post obitum gloriam felicitatis idem verè Benedictus obtinuit.] Quem admodum ergo via, qua Benedictus, & omnes sui filij ascendunt in cælum regula suæ religionis est, ita regula, quam Franciscus accepit, est sibi, & filiis suis via, per quam ascendunt in cælum: & regula, quam Dominicus assumpsit, sibi & militibus suis est via, qua in mansiones cælestes adueniant: & regula, quam B.P.N. Ignatius diuinis illustrationibus affectus, scripsit, est sibi, & sociis suis via, qua ipsi regnum cælorum violenti diripiunt. Quare non est nobis quaerenda, nec præsumenda alia via, nisi ea, quam Dominus ipse cælorum, cuique nostrum dignatus est demonstrare, ne qui aliam præsumperit, & propriam, & alienam amittat. Nam sicut, qui manum habet aliqua gemma occupatam, dum aliam vult simul apprehendere, solet vtraque priuatus manere: ita qui studiis propriæ uocationis insistens, curat simul alterius professionis exercitiis occupari, vtraque perdit, quia nec suis, nec peregrinis satisfacit. Iacob ex hac vita ad meliorem transiturus, filiis suis magnas benedictiones impertit, quibus recensitis textus sacer ait: Benedixitque Iacob singulis benedictionibus propriis.] quia vnus benedictio ita illi congruebat, vt minimè alteri fratri, & eius successoribus conueniret. Sic Christus, qui Pater est eorum sanctissimum hominum, qui familias religiosas fundarunt, & non terrenæ genti, sed populo cælesti, qui æternas mansiones est habitaturus, initium tribuerunt, eis non communi quadam, sed propriis benedictionibus benedixit, & singularibus donis cumulauit, quæ in suos filios, & imitatores effunderent. Vnusquisque benedictionem sui patris aspiciat, viam ab illo ostensam ingrediatur, modum viuendi ab eo monstratum sequatur, & benedictiones aliorum, id est, rationes viuendi sibi non congruentes, nec

A sui causa inuentas derelinquat. Si patri tuo, ô religiose, dictum est. Iuda, te laudabunt fratres tuimanus tua in ceruicibus inimicorum tuorum, adorabant te filij patris tui.] Si inquam, pater tuus, à quo in Christo Iesu genitus es hanc benedictionem audiuit, quia ad confitendum Dominum, id est, ad prædicandum vocatus, & ad hostes Domini vincendos instructus, & ad æternas laudes promerendas, ob insignia officia in filios Ecclesiæ collata, præelectus est, tu hanc benedictionem quasi ex hereditate transfusam, non perdas, sed legem diuinam ore, & magis opere prædicare, peccata (hæc enim hostes sunt Dei) in te assidua mortificatione, & in aliis doctrina prostrernere, & sanctis laboribus in vtilitatem Ecclesiæ sustentatis veras laudes promereri non deseras. Si verò pater tuus aliam benedictionem accepit, illam scilicet, Latere Zabulon in exitu tuo, & Issachar in tabernaculis tuis: Populos vocabunt ad montem: ibi immolabunt victimas iustitiæ: Quia sicut ille primus à sæculari conuersione exiit, vt cum isto secundo in tabernaculis habitaret, & populos ad solitudinem montis, & ad offerenda sacrificia moueret: Si itaque hæc est benedictio patris tui, scito te exisse de sæculo vt montem inhabites, vt vitulos assidua orationis, atque lectiois in ara cordis immoles. Ne vitam, & studia eorum, qui ad ciuitates vocati sunt, villo modo affectes, quia in uocatione tua imperfectus eris, & in aliena occupatus, aut nihil, aut satis parum efficias.

C Non solum autem propria cuiusque regula, & propria uocatio via est, per quæ ambulans, cælum ingreditur, sed est etiam sibi imposita lex, quam relictis aliis, ad se non spectantibus, tota fidelitate custodiat. Sicut enim in terrestri republica, multa sunt officia, variæque dignitates suis instructæ legibus, quas illorum officiorum, seu dignitatum professores obseruant: & alia sunt leges senatorum, alia prætorum, alia notariorum, quorum obseruatio non omnibus promiscuè, sed cuiusque muneris administro conuenit: Vnde tempore reddendæ rationis optimus senator indicatur, qui iura senatoria compleuerit, & optimus prætor, qui leges prætorum custodierit, quamuis leges aliorum, vt senatorum, aut procuratorum penitus ignorauerit. At si senator fuisset in complendis legibus prætorum, aut notariorum vigilantissimus, & in scrutandis sui status obligationibus excors, stultus haberetur, & tamquam malus senator, tantæ dignitatis priuationem subiret: Ita de Ecclesiastica republica, & de religiosis ordinibus censendum est. Ecclesia namque sanctissima respublica est, quam Deus ipse per Vicarium suum summum Episcopum Romæ, Pontificemque gubernat. In hac republica (vt nunc alios status omittam) variæ religiones sunt, vt variæ dignitates, vel vt officia distincta, quæ tum vtilitati tum decori ac pulchritudini Ecclesiæ deserviunt. Harum religionum qualibet sua iura, suas leges, suam viuendi rationem habet, quam illius professores obseruent, cuius si se fideles obseruatores exhibuerint, nihil aliud Deus ab illis requirit. Si verò propriæ rationis viuendi, & suarum legum obliti, alias se custodisse & compleisse dixerint, stulti iudicabuntur, & non boni religiosi censentur, qui alienum munus præsumperunt, nec suum proprium munus adimplere curarunt. In die mortis non legibus, & obseruantis aliorum ordinum, sed legibus mei ordinis iudicabor. Non profectò quaeret à me Deus, an saccum induerim, an funiculo renes præcinxerim, an pepe-

Gen. 49.

Deut. 33.

Greg. 2. dial. 37.

Bern. de clamatio- ne de bonis deservendis.

Gen. 49.

tutum cilicium gestauerim, an humi cubauerim, an carnibus semper abstinerim, an eremi secreta petierim, an totos dies & noctes lectionibus & orationibus, ac Psalmodiis insiterim, quia leges mei ordinis, quem ego professus sum, hæc à me non exposcunt. Sed quid quæret? Certè, an non solam meam perfectionem, sed salutem quoque, & perfectionem, proximorum impensè curauerim, an expeditum me ad discurrendum per totum orbem, si id salus animarum exigat, me præbuerim; an nihil omnino nec obolum, nec librum, nec tunicam, nec pileum possederim; an cellam omnibus indulgentiis, ad cibum, vel potum pertinentibus, vacuã habuerim; an corpore & mente Angelicam puritatem seruaerim: an in rebus difficilibus, & meæ sensualitati repugnantibus, non tantum opere, sed voluntate quoque, & iudicio obediuerim: an statutis temporibus orationi & meditationi diligenter vacauerim; an bis quotidie examinationem conscientie fecerim; an conscientiam meam in omnibus, aut Prælato, aut patri spirituali aperuerim: an nulla data occasione contemptus, (quod solum peccatum est) meum contemptum amaerim: an continuam abnegationem meorum affectuum, & sensuum sectatus fuerim: an corporis asperitates secundum superioris præscriptum expleuerim; & an omnia alia, quæ ad meum institutum pertinent, custodierim. Hæc à me quæret Deus, quia istæ sunt leges status mei, ista iura ordinis mei, ad quæ me professionis obligatione constrinxi. Si autem ista à me petenda sunt, & alia, nec villo profus modo interroganda, magna reuera stulticia est, aliena, vt media perfectionis accipere, & propria instrumenta deserere, & me ipsum, quia, quæ ad me non pertinent, implere non possim, in tristitiam & angorem conicere.

Vnusquisque igitur religiosus, perfectionis, & sanctitatis cupidus, suam regulam, & suam vocationem custodiat, & aliorum vocationes oblitus, suæ obseruatione sanctum se esse posse confidat. Statuat apud semetipsum illud prophetæ cuiusdam: Super custodiam meam stabo, & figam gradum super munitionem: & contemplanor, vt videam, quid dicatur mihi, & quid respondeam ad arguentem me. Custodia rem ipsam custodiendam, aut custodia nostræ demandatam indicat. Stet itaque super regulam suam, insistat vocationi suæ, quam implendam obseruandamque suscepit: Stabiliter perseveret in viuendi ratione, quam professus est, quæ eum muniet, & à dæmonum incurso defendet. Contempletur, non quod sibi melius, aut apertius ad proficiendum videtur, sed quod præcepit illi Dominus. Attentè consideret, quid Domino arguenti, & rationem exigenti responsurus sit, ita enim se ad iudicium propriæ regulæ custodia parabit, & aliorum instituta tamquam suo statui minus conuenientia relinquet. Confide in Deo, o iustitiæ ac virtutis amator, ait Ecclesiasticus, & mane in loco tuo: ibi enim, & mediis tibi à tuo statu præscriptis, virtutis possessione ditaberis. Audi Paulum præcipientem: Vnusquisque in qua vocatione vocatus est, in ea permaneat. Tanti Apostoli, imò & Spiritus sancti mandatum non spernas, sed in tua vocatione persistas: Nec te secundum spiritum putes obseruatione illius legis exemptum. Omnes viri ducent uxores de tribu, & cognatione sua; & cunctæ femine de eadem tribu maritos accipient, vt hereditas permaneat in familiis. Si vir es, homo scilicet spiritum robustus, & validus, quamcumque volueris

A studiosam occupationem suscipias, tantummodo illa sit de tribu, & cognatione tua, quam nempe tua vocatio non abhorreat, & tua ratio viuendi, & institutum admitat. Si autem femina es, quia ad modum mulieris spiritum habes imbecillum, eadem cura multo magis tibi incumbit, vt studio tuæ vocationis congruo copuleris, & modum viuendi tui status amplectaris, quod magni momenti esse subiectum verbum exponit: Vt hereditas permaneat in familiis. Ne scilicet gratiæ diuersarum vocationum confundantur, & ne Ecclesiæ pulchritudo, quæ maxime ex ministeriorum ordinata varietate dependet, aliquo modo fuscetur. Ad te quoque illud Apocalypsis pertinere existima, quo dicitur, centum quadraginta quatuor millia, habentes nomen agni, & nomen Patris eius, scriptum in frontibus edidisse vocem sicut citharedorum citharizantium in citharis suis. Es ne tu ex istis centum quadraginta quatuor millibus? Es quidem, quoniam isti aptissime numerum, & conditionem religioforum designant. Qui sunt centum, si mysticam Ricardi expositionem sequamur, propter patriæ cœlestis expectationem, & quadraginta propter legis, & quatuor euangeliorum completionem; & quatuor propter quatuor cardinalium virtutum exercitationem: & millia propter totius iustitiæ consumptionem. Sunt etiam cum Agno supra montem Sion, quia post Episcopos in cellisimo Ecclesiæ statu collocati, aliorum fidelium sublimitatem transcendunt. Habent præterea nomen Agni, & nomen Patris eius, inscriptum frontibus suis, nam & Christum hominem imitantur, & suavissimæ Patris providentiæ se subiiciunt. Si tu ad istorum numerum spectas, sis oportet sicut citharedus pulsans citharam suam; vt scilicet vocationem tuam, non alienam, manibus tractes, & ea, quæ tui sunt status diligenter perficias. Ad sanctos, & viros perfectos tui ordinis oculos mentis conuerte, & videbis, eos non peregrinis mediis, neque alienis instrumentis perfectionis ioga petiisse, sed propria vocationis custodia ad tantam puritatem euolasse. An Bonauentura, & Bernardinus, & Didacus Complutensis Francisci filij, legibus alterius religionis profuerunt? Non: sed custodia suæ regulæ sanctitatem adepti sunt. An Thomas Aquinas, Petrus Martyr, & Iacynthus, Dominici alumni, alieni instituti obseruatione ad tantam perfectionem venerunt? Non: sed suæ vocationis impletionem eam perfectionem sunt consequuti. An Franciscus Xaverius, Franciscus Borgia, & Iacobus Faber Ignatij clara progenies, alterius instituti regulis egerunt, vt tam magnarum mentis puritatem acquirerent? Non: sed propria vocatione adiuti tam eximiam perfectionem compararunt. Similiter & tu instituto peregrino, aut alienis mediis non indiges, vt in virtute proficias, sed quod illi gratia suæ vocationis poterunt potes, & pro mensura electionis diuinæ, sine vana singularitate ad perfectionem ascendes.

E Alligatus es vxori? noli quærere solutionem. Solutus es ab vxore? noli quærere vxorem. Mentem ad altiora effer, & huius loci mysterium intellige. Eam vocationem suscepisti, quæ velut charissima coniux filios non mundo, sed cœlo procreat, & saluti animarum intendit, noli pretextu perfectionis assequendæ, te à perfectissima institutione, & ab Apostolica vita se iungere, quam amplectentes Apostoli primitias spiritus habuerunt, & supra omnes alios sanctos, sanctitatem, & vitam cœlestem compararunt.

Num. 36.

Apo. 1. 4.

Ric lib. 4
in Apoc. e.
6.

Habac. 2.

Eccle. 1. 1.

1. Cor. 7.

Num. 36.

1. Cor. 7.

Solutus

Solutus es ab hac vxore, & statum solitudinis professus es, noli ad externas actiones ex professo exire, neque in alienam messem falce mittere, neque aliena negotia tractare, quia sine vxore, sine animatum videlicet cura, sanctus esse poteris, & tuo statui te accommodans, magnam puritatem consequeris. Tandem vt communis parcemia te moneat: Spartam natus es, hanc orna. Monachus es, ne clericum agas, id est, ne relicta quiete, & solitudine functiones clericales presumas: clericus es, & Apostolicae vitae sectator, ne vt monachum te geras, & curam tuam vocationis abiecta, ad tibi non congruam, nec permissam quietem aspices. Esto tua forte, & tua vocatione contentus, quae procul dubio apprimè custodita, efficacis est te hominem spiritualem facere, & ad magnam sanctitatem prouehere.

Obligaciones status suscepti, primo loco à religioso subeunda.

CAPVT XX.

QVOD nunc tractandū aggredimur, nō multum à præcedente doctrina se iugitur, nisi quod illa stabilitatem & quietem in accepto statu exiget, istud verò nunc explicandum intra propriam statum maiorem curam rerum nobis iniunctarum exposcit. Sunt enim nonnulli satis in sua vocatione quieti, sed ministerio sibi iniuncto non satis addicti, qui cursum, & leuiter ad illud se applicat, vt aliis negotiis magis sibi gratis intendant. Videbis religiosum ad excipiendas confessiones peccatorū, ab obedientia destinatū, cui iucundius est libellos spirituales euoluere, & orationibus fundendis incubere: is numerū confitentium pro Dei gloria, & animarū salute non auget, ad excipiendam alicuius confessionem vocatus statim, vel litera incepta exit, cum iam tandem exit, eo zelo, quo deberet. peccatorem ad compunctionem, & delictorum detestationem non mouet, sed breuiter se ab illa vtilissimā occupatione expedit, vt ad cellam redeat, & capite lectioni, aut orationi statim insistat. Videbis alium ad gubernandi onus electum, qui literatus est, & disciplinarum, quas professus est, promouendarum amicus: is à subditorū cura se subtrahit, nec illos frequenter alloquitur, nec ipsorum tum internas, tum externas necessitates auscultat, nec eos verbo exhortationis pascit, nec primis, vt exemplo alios moueat ad communes cœnobij obseruantias accedit, sed horas non paucas ex gubernatione furatur, quas in studio, & doctorum lectione consumat. Videbis etiam alium ad concionandum vocatum, qui externis secularium negotiis, & alloquutionibus delectatur, quibus vt totū se tradat, nec Sanctorum patrum lectioni vacare, neque profunda, & longa meditatione occupari, (quod ad verbum Dei seminandum summè necessarium est) neque spiritum deuotionis, & animum diuinis rebus semper intentum habere curat. Quid alios referam, qui sanctioribus studiis, ad quae tamen non tenentur, se occupant, & eorum prætextu, sui status onera, & obligationes prætermittent, quos desiderio maioris perfectionis aduersarius decipit, & vt consilia perficiant, vel (quod verius est) suam voluntatem compleant, à debitis exercitiis auertit? Hi omnes discant prudentiam, & ordinem rerum intelligant; intelligant, in-

quam, vt quæ cognouerint, opere compleat. Sciant se debere diligentissimè in res sibi iniunctas incumberere, & onera sui status præcipua habere, & primo loco prestare, quibus debita ratione perfundis, poterunt rebus aliis non debitis piis ac sanctis intendere. Si verò peruertant ordinem, & illis, aut omnino prætermittis, aut leuiter factis ista suscipiant, se magna impedimentum mentis profectui ponere, & à perfectionis via declinare non dubitent.

Hic enim conatus perficiendi, quæ iniuncta non sunt, & ab obedientia, aut proprio statu iniuncta aspernandi, indicium est animi se ipsum regentis, & propriam voluntatem, ac carnalem affectum consecretantis, quem esse virtutis inimicum, & perfectionis hostem, Salomon eleganti sententia confirmat. Qui obseruat ventum, inquit, non seminat, & qui considerat nubes numquam metet. Est ac si dixisset: Qui in omnibus, quod sibi commodissimum est exquirat, & quod sibi iucundissimum est, explere nititur, is profectò semen non seminat, ex quo præmium æternum metat. Seminat enim opera vitio propriæ voluntatis, & inordinati amoris infecta, quæ dum soli homini operanti placent, fructum æterni præmij non ferunt. Sed audiamus Basilium perspicuè docentem, affectum iustum animi esse sibi placentis, & non Dei gloriam, sed propriam commoditatem querentis indicium. Qui seipsum abnegauit, ait, se seque voluntatibus suis omnibus spoliavit, is non quod vult facit, sed quod docetur. Neque verò ratio permittit, cum sibi ipsi, quod expediat, diligere, qui gubernationem aliis tradiderit. Siquidem hi esse debent, qui ad quamcumque rem habilem esse illum iudicauerint, arbitratu suo in nomine Domini ipsam instruant. Qui autem ipse in deligenda sibi aliqua arte mune-re, cupiditati suæ obsequitur, is planè sibi notam inurit, seque prodit; primò se sibi ipsi placere, documento est, deinde artem illam cæteris antepone-re, aut propter gloriam vitæ huius, aut lucris spem, aut aliud aliquid id genus in eam artem propensio-re affectu, aut postremò propter ignauiam, pigritiamve, quòd ea videlicet laboris sit leuioris. In quo autem hæc insunt, ab hoc planissimè intelligi potest, nondum absterlas esse omnes animi morborum labes. Quæ sententia grauissima, cum, qui se à proprio ministerio auersum, & aliis occupationibus affectum inuenit, non ad sibi placendum, & suæ voluntati obsequendum, sed ad inuestigandam huius mali radicem, & ad eam euellendam incitabit. Nam si hæc radix pigritia est, eam amator perfectionis, se ad sanctos labores adhortans, per impigram mentem excindet. Si est alicuius commoditatis spes, illam desiderio abnegationis ablegabit. Si est inanis gloriosa amor, hunc humilitas, & sui contemptus proteret. Si autem est sola leuis voluntas, & naturæ ipsius vana propensio, ista suo pte nutu amans, & illa resurans, gratia illam, ac consideratio diuinæ voluntatis euinct. Faciat itaque spiritualis vir ex veneno cheriacam, & ex morbo medicinam, & dum suam voluntatem negat, & studiis minus iucundis, diligenter intendit, quia debita sunt, & alia magis grata, quia sunt voluntaria, in horas succifugas referuat, vitio propriæ voluntatis medicamentum adhibet, & salutem animæ, quæ tota in explectione diuinæ voluntatis sita est, aptissimo remedio conquirat.

Laboriosum est, & molestum istas radices euellere, ex quibus rami occupationum minus necessariorum germinant, quæ nos ab studiis debitis, &

Ecc. 11.

Basil. reg. 4.1. Eius. dist. 1.

eo ipso